

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Факультет грецької філології та перекладу
Кафедра слов'янської філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
Вченої ради факультету
грецької філології та перекладу
17.03.2021р. № 8

**Методичні вказівки до написання кваліфікаційних робіт
для студентів ОС «Магістр» спеціальності 035 Філологія
ОП «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)»,
«Філологія. Мова та література (російська)»**

Маріуполь, 2021

Методичні вказівки до написання кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності 035 Філологія ОПП «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)», «Філологія. Мова та література (російська)» / Голоцукова Ю.О. – Маріуполь: МДУ, 2021. – 28 с.

Методичні вказівки містять основні вимоги до написання й оформлення випускних кваліфікаційних робіт. Мета вказівок – надати студентам повний перелік вимог до оформлення кваліфікаційної роботи, окреслити етапи роботи над кваліфікаційним дослідженням, а також сформулювати уявлення випускників про процедуру офіційного захисту кваліфікаційної роботи.

Представлені методичні вказівки містять також зразки оформлення титульного аркуша дослідження, графіка роботи, змісту й списку використаної літератури.

Методичні вказівки призначено для студентів денної та заочної форм навчання.

Рецензент: Ю.В. Жарікова, к. філол. н., доцент, зав. кафедри грецької філології МДУ

Укладач: Ю.О. Голоцукова, к. філол. н., доцент кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ

Відповідальний за випуск:

О.В. Педченко, к. філол. н. зав. кафедри слов'янської філології та перекладу

Затверджено на засіданні кафедри слов'янської філології та перекладу, протокол № 11 від 16.03.2021 р.

© Ю.О. Голоцукова, 2021

© МДУ, 2021

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Загальні положення.....	7
Структура кваліфікаційної роботи.....	7
Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи.....	8
Правила оформлення кваліфікаційної роботи.....	13
Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт.....	18
Додатки.....	19
Додаток 1. <i>Зразок оформлення плану-графіка роботи над кваліфікаційним дослідженням.....</i>	19
Додаток 2. <i>Зразок оформлення титульного аркуша.....</i>	20
Додаток 3. <i>Зразок оформлення плану виконання кваліфікаційної роботи.....</i>	21
Додаток 4. <i>Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи.....</i>	23
Додаток 5. <i>Правила оформлення бібліографічного опису використаних джерел.....</i>	25
Додаток 6. <i>Зразок заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи.....</i>	28

ВСТУП

Методичні вказівки розроблено на основі Положення про кваліфікаційні роботи в Маріупольському державному університеті, затверджених протоколом Вченої ради МДУ від 24.02.2021 № 8 та на основі Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів маріупольського державного університету (нова редакція), затвердженого протоколом засідання Вченої ради МДУ від 24.05.2017 № 13 (у редакції, затвердженої протоколом засідання Вченої ради МДУ від 25.11.2020 № 6) і введеного в дію наказом МДУ 30.11.2020 №302.

Написання випускної кваліфікаційної роботи, передбаченої навчальним планом підготовки заплановано на другому курсі й повинно здійснюватися відповідно до чинних вимог та освітніх стандартів. Випускна кваліфікаційна робота пишеться й оформлюється під керівництвом викладача спеціалізованої кафедри (наукового керівника).

Робота над кваліфікаційним дослідженням починається з укладання та узгодження з науковим керівником плану-графіка написання кваліфікаційної випускної роботи, де визначаються основні (ключові) етапи студіювання проблеми, термін їх реалізації та оцінка наукового керівника, що супроводжується зауваженнями й методичними порадами (див. Додаток 1). Періодично звіти студентів щодо виконання укладеного плану-графіка мають розглядатися на засіданнях спеціалізованої кафедри. Це, без сумніву, дисциплінує й активізує роботу магістрантів, а також надає можливість чіткого й результативного контролю з боку наукового керівника й спеціалізованої кафедри.

Захист випускної кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні державної комісії, склад якої затверджено наказом ректора.

Відповідно до ОП виконання кваліфікаційного дослідження забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:

КЗ 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

КЗ 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

КЗ 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

КЗ 5. Здатність працювати в команді та автономно.

КЗ 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

КЗ 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

КЗ 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні

КЗ 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КП 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

КП 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

КП 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

КП 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

КП 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

КП 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

КП 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання:

РН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

РН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

РН 10. Збирати систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (російською, польською, українською мовами).

РН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

РН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

РН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

РН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Назва кваліфікаційної роботи повинна бути, по можливості, короткою, відповідати обраній спеціальності та суті вирішеної наукової проблеми, вказувати на мету кваліфікаційного дослідження і його завершеність.

У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів», «Деякі питання» і т. ін., в яких не відбито в достатній мірі суть проблеми.

1.2. При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати.

1.3. У кваліфікаційній роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

1.4. Кваліфікаційну роботу подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису у твердому сплетінні.

2. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Кваліфікаційна робота повинна містити:

титульний аркуш (див. Додаток 2),
план виконання кваліфікаційної роботи (Додаток 3);
зміст (див. Додаток 4),
перелік умовних скорочень (при необхідності),
вступ,
основну частину,
висновки,
список використаних джерел (див. Додаток 5),
додатки (при необхідності).

3. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

Титульний аркуш кваліфікаційної роботи містить:

- найменування закладу вищої освіти, факультету та випускової кафедри, де виконана кваліфікаційна робота;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- тему роботи;
- шифр спеціальності, назва освітньої програми;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника, рецензента;
- місто і рік.

3.2. Зміст

Зміст подають на початку кваліфікаційної роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури та ін.

3.3. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень.

Якщо в кваліфікаційній роботі використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких ліворуч за абеткою наводять наприклад, скорочення, праворуч – їх детальну розшифровку.

Якщо в кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

3.4. Вступ

Розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Далі подають загальну характеристику кваліфікаційної роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку теоретичної й практичної лінгвістики.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми.

Мета і завдання дослідження

Формулюють мету роботи й завдання, які необхідно вирішити задля досягнення поставленої мети.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет дослідження – міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована вся увага магістранта, оскільки предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитись у мотивованості та прийнятності вибору саме цих методів і прийомів.

Наукова новизна одержаних результатів.

Подають коротку анотацію нових наукових рішень, запропонованих магістрантом особисто.

Кожне наукове положення чітко формулюють, відокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко та однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень).

Практичне значення одержаних результатів.

У кваліфікаційній роботі треба подати відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності до використання.

Апробація результатів дослідження

У кваліфікаційній роботі необхідно подати дані щодо участі автора в конференціях, колоквиумах та щодо публікацій за темою роботи (не менше двох). Наявність публікацій, що є підтвердженням апробації результатів наукового дослідження є обов'язковою умовою допуску до захисту кваліфікаційної роботи. Зазначається кількість статей у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій опубліковані результати магістерської роботи.

3.5. Основна частина

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з розділів, пунктів та підпунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим

викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

У розділах основної частини подають:

огляд літератури за темою;
виклад загальної методики і основних методів дослідження;
експериментальну частину;
відомості про проведені дослідження;
аналіз й узагальнення результатів дослідження.

В огляді літератури студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Висвітлюючи роботи науковців, магістрант повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

У другому розділі, як правило обґрунтовують вибір напряму досліджень, наводять методи вирішення завдань та їх порівняльні оцінки. У наступних розділах з вичерпною повнотою викладаються результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми.

Виклад матеріалу підпорядковується одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

3.6. Висновки

Викладають найбільш важливі наукові та практичні результати, одержані в кваліфікаційній роботі, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми, її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки здобутих результатів, в яких розкривають методи вирішення поставленої в кваліфікаційній роботі наукової проблеми, їх практичних аналіз.

У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів.

3.7. Список використаних джерел

Список використаних джерел слід подавати в алфавітному порядку прізвищ авторів або заголовків.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (див. Додаток В).

3.8. Додатки

За необхідністю до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи:

- перелік досліджуваних явищ;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- таблиці допоміжних статистичних даних;
- текст власного перекладу досліджуваного матеріалу

(уривки з нього) тощо.

4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційну роботу друкують машинописним способом або за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А 4 через 1,5 міжрядкові інтервали без переносів; шрифт – 14 у Times New Roman Cyr.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи повинен становити 90 тис. – 120 тис. знаків (з урахуванням цифр, символів тощо) / 60 – 80 сторінок.

Текст кваліфікаційної роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту кваліфікаційної роботи повинна бути однаковою.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися у процесі написання кваліфікаційної роботи, можна виправляти підчищенням та зафарбуванням білою фарбою (не більше одного виправлення на сторінку).

Текст основної частини кваліфікаційної роботи поділяють на розділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ” “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, крапка не ставиться.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи слід починати з нової сторінки.

До загального обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки. Список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Проте всі сторінки зазначених елементів кваліфікаційної роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

4.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць подають арабськими цифрами без знака №.

Сторінки кваліфікаційної роботи нумерують арабськими цифрами, але на титульному аркуші, на аркуші зі змістом роботи, на Плані виконання кваліфікаційної роботи, на додатках номери не ставляться. Нумерація сторінок починається зі сторінки, на якій розміщується Вступ. На сторінках номер ставлять у правому верхньому куті.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, далі з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у рамках кожного розділу (нумерація складається з двох чисел, відокремлених крапкою).

Ілюстрації (схеми, графіки, креслення) і таблиці необхідно подавати в кваліфікаційній роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше або на наступній сторінці.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу).
Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

4.2. Таблиці

Цифровий матеріал (наприклад статистичні дані), як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва і слово “таблиця” починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб можна було її читати без повороту переплетеного блоку кваліфікаційної роботи. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку.

4.3 Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні кваліфікаційної роботи, студент повинен давати посилання на джерела, матеріали, які наводяться в кваліфікаційній роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, питання, вивченню яких присвячена кваліфікаційна робота.

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел, тоді в посиланні необхідно точно вказати номер сторінки, ілюстрацій з джерел, на яке дано посилання в кваліфікаційній роботі.

Посилання в тексті слід зазначати порядковим номером за переліком посилань або прізвищем автора, виділеним двома квадратними дужками із зазначенням сторінки чи сторінок, на які йде посилання; зразок: [2: 69] або [Іванов: 69], [Іванов 2010: 69].

Загальні вимоги до цитування такі:

А) текст цитати починається і закінчується лапками, наводиться без змін, із збереженням авторського написання.

Б) цитування має бути повним без довільного скорочення та перекручування авторської позиції; проте допускається пропуск слів автора(без перекручування авторської думки), що позначається трьома крапками (...);

В) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

Г) допускається непряме цитування (переказ авторських думок своїми словами), яке також супроводжується обов'язковим посиланням на джерело, і оформлюється без лапок.

4.5. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – обов'язкова структурна частина кваліфікаційної роботи, а також елемент бібліографічного апарату, що містить інформацію про бібліографічні джерела і розміщується після висновків.

Джерела у зазначеному списку розміщуються в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту (див. Додаток 5).

4.6. Оформлення додатків

Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках; кожен додаток має починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першою великою. Посередині рядка перед заголовком друкується слово “Додаток _” із зазначенням цифри або порядкової (великої) літери кирилиці. Зразок: Додаток 1, Додаток А тощо.

4.7. Публічний захист кваліфікаційної роботи

До публічного захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які виконали навчальний план, успішно пройшли попередній захист кваліфікаційної роботи. Попередній захист проводиться, як правило, за місяць до дати захисту. Рішення про допуск до захисту приймається на засіданні кафедри на підставі результатів попереднього захисту.

Кваліфікаційна робота обов'язково підлягає перевірці на плагіат за допомогою спеціалізованих сервісів відповідно до «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ».

Процедура захисту включає:

- доповідь студента про зміст роботи (до 10 хвилин);
- запитання до автора роботи;
- виступ рецензента або оголошення рецензії (у разі відсутності рецензента);
- відповіді студента на зауваження рецензента.

Доповідь повинна містити: обґрунтування актуальності теми, мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, методи, які були використані у ході дослідження, основні результати дослідження.

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється з використанням презентацій. Під час захисту кваліфікаційної роботи студент зобов'язаний дати вичерпні відповіді на всі зауваження у відгуках та рецензіях, а також на запитання представників ЕК, які були поставлені у ході захисту.

При оцінюванні захисту кваліфікаційної роботи ЕК бере до уваги такі показники:

- якість кваліфікаційної роботи загалом (творчий характер, вміння автора аналізувати теоретичний матеріал, обґрунтованість сформульованих практичних рекомендацій);
- самостійність у розробці проблеми;
- якість оформлення кваліфікаційної роботи (науковий стиль викладу, грамотність, бібліографія);
- рівень виступу здобувача (чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура мовлення);
- відгук керівника і оцінку роботи рецензентом.

4. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Каламбур як стилістичний прийом
2. Прислів'я та приказки в мережі Інтернет
3. Модифікація фразеологічних одиниць
4. Торгові назви: структура, семантика, сфера функціонування
5. Гендерний аспект в мові та міжмовній комунікації
6. Номінативні засоби для передачі порівняння
7. Передача рис характеру людини лексико-фразеологічними засобами
8. Власне ім'я: семантичний, прагматичний і перекладознавчий аспекти
9. Тенденції розвитку в сучасній українській / російській / польській мові
10. Рецепція європейських цінностей у творчості О. Пушкіна в аспекті імагології
11. Проблема перекладу технічних термінів з російської мови на українську
12. Сучасний герой російської та польської літератури.
13. Мотиви італійської літератури у творчості М. Булгакова.
14. Творчість і образ О. Пушкіна у японській манзі.
15. Сучасний історичний роман (на матеріалі творів Б. Акуніна та У. Еко)
16. Гендерна спрямованість творів М. Етвуд
17. Образи кросгендера в англійській та російській літературі
18. Імагологічний текст сучасної англійської та російської літератури
19. Київський текст в українській і російській літературі
20. Неоміфологізм у сучасній українській та російській літературі

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення плану-графіка роботи над кваліфікаційним дослідженням

План-графік роботи над кваліфікаційним дослідженням

Студент _____

Назва ОП _____

Тема кваліфікаційної роботи _____

Науковий керівник _____

№ п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Оцінка наук. керівн.
1.	Формулювання теми, мети та завдань, об'єкта й предмета дослідження		
2.	Збирання і картографування фактичного матеріалу, визначення джерельної бази, методів і прийомів дослідження		
3.	Укладання бібліографічного апарату, огляд наукової літератури з теми дослідження		
4.	Складання орієнтовного плану кваліфікаційної роботи, формулювання робочої гіпотези дослідження		
5.	Написання першого розділу й висновків до нього		
6.	Написання другого розділу й висновків до нього		
7.	Написання третього розділу й висновків до нього (якщо передбачено)		
8.	Написання вступу й загальних висновків до всієї роботи; оформлення додатків (якщо передбачено планом кваліфікаційного дослідження)		
9.	Технічне оформлення кваліфікаційної роботи в цілому відповідно до вимог		
10.	Підготовка роботи до захисту: А) брошурування; Б) підготовка й обговорення з науковим керівником виступу на прилюдному захисті		
11.	Публічний передзахист на засіданні спеціалізованої кафедри		
12.	Офіційний прилюдний захист кваліфікаційного дослідження на засіданні екзаменаційної комісії		

Студент:

Науковий керівник:

Завідувач спеціалізованої кафедри:

Додаток 2

Зразок оформлення титульного аркуша

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГРЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ
КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

До захисту допустити:
зав. кафедри СФП
_____ Олена ПЕДЧЕНКО
«__» _____ 2021 р.

**«ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ
З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ»**

Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)»
Дубовик Людмили Олександрівни

Науковий керівник:
Голоцукова Ю.О., кандидат філологічних наук, доцент

Рецензент:
Голі-Оглу Т.В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та слов'янської філології ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

Кваліфікаційна робота захищена з оцінкою _____
Секретар ЕК _____
«__» _____ 2021 р.

Маріуполь – 2021

Додаток 3

Зразок оформлення план виконання кваліфікаційної роботи

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГРЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ
КАФЕДРА СЛЮ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

Рівень вищої освіти Магістр
 Шифр та назва спеціальності 035.03 Філологія. Слов'янські мови та літератури
 (переклад _____ включно). Переклад (українська, російська, польська) _____
 Освітньо-професійна програма «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)» _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Завідувач кафедри СФП к. філол. н,
 _____ Олена ПЕДЧЕНКО
 « _____ » _____ 2021 р.

ПЛАН ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Дубовик Людмили Олександрівни

1. Тема роботи «Проблема перекладу технічних термінів з російської мови на українську», керівник роботи Голоцукова Юлія Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри слов'янської філології та перекладу затверджені наказом Маріупольського державного університету від « _____ » _____ 20__ року № ____.

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи (мета, об'єкт, предмет): _____

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити): _____

Розділ 1. _____

Розділ 2. _____

5. КОНСУЛЬТАНТИ РОЗДІЛІВ РОБОТИ

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1 розділ	Голоцукова Ю.О., Голі-Оглу Т.В.		
2 розділ	Голоцукова Ю.О., Голі-Оглу Т.В.		

6. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір теми роботи та обґрунтування її актуальності	вересень 2020	
2.	Постановка мети та конкретних задач дослідження, складання плану роботи	жовтень 2020	
3.	Визначення об'єкту та предмету дослідження	жовтень 2020	
4.	Вибір методів дослідження	жовтень 2020	
5.	Написання чернетки роботи по розділах та ознайомлення наукового керівника з нею	листопад 2020– вересень 2021	
6.	Обговорення окремих частин та роботи в цілому з	вересень 2021	

	науковим керівником з метою виявлення та усунення недоліків		
7.	Формулювання висновків та їх оцінка	вересень 2021	
8.	Складання остаточного бібліографічного списку літератури	вересень 2021	
9.	Остаточне оформлення роботи та доповідь її результатів на засіданні кафедри, на якій виконується робота (з наданням супроводжуючих документів: відгук наукового керівника, рецензія)	листопад 2021	
10.	Підготовка до захисту: написання доповіді, підготовка ілюстративного матеріалу	листопад 2021	
11.	Захист кваліфікаційної роботи	грудень 2021	

Студент _____ Л.О. Дубовик

Науковий керівник роботи _____ Ю.О. Голоцукова

Додаток 4

Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ І ПОЗНАЧЕНЬ	9
ВСТУП.....	10
РОЗДІЛ 1. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДІЄСЛІВНОГО ТЕРМІНОТВОРЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ	17
1.1. Огляд наукової літератури, присвяченій перекладу термінів російської та української мов.....	17
1.2. Способи дієслівного термінотворення	24
1.2.1. Префіксальних спосіб термінотворення в російській і українській мовах	26
1.2.2. Суфіксальний спосіб термінотворення в російській і українській мовах	31
1.2.3. Префіксально-суфіксальний спосіб термінотворення в російській і українській мовах	35
1.3. Труднощі перекладу дієслів-термінів, обумовлені відмінностями у словотворчих системах російського і української мов	36
ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	44
РОЗДІЛ 2. ВПЛИВ ДІЄСЛІВНИХ КАТЕГОРІЙ НА ВИБІР ТЕРМІНА ПРИ ПЕРЕКЛАДІ З РОСІЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ	46
2.1. Урахування виду дієслів при перекладі термінів, що позначають процесові поняття.....	46
2.1.1. Терміни, що позначають дію	47
2.1.2. Терміни, що позначають назву дії	51
2.1.3. Терміни, що позначають наслідок дії або величину, якою її вимірюють	52
2.2. Урахування категорії стану при перекладі термінів, що позначають процесові поняття.....	55
2.2.1. Терміни, що позначають властивості об'єктів і суб'єктів за дією	55
2.3. Урахування перехідності / неперехідності дієслів	58
2.3.1. Терміни, що позначають перебування об'єкта або суб'єкта у стані дії.....	59
2.3.2. Терміни, які позначають найменування учасників процесу	62
ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ	64
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТОК	81

Додаток 5

**Правила оформлення бібліографічного опису
використаних джерел**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укragропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжєвського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Инфузории. Вып. 1. Суктории (Ciliophora, Suctorea) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с

перекладач	англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем Є. В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. Кооперативні читання: 2013 рік : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Статті з продовжуючих та періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34. Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. Агросвіт. 2016. № 6. С. 23–28. Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. Вісник ЖНАЕУ. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11. 2017).
Законодавчі	Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р.

документи	<p>№ 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).</p> <p>Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>
Періодичні видання	<p>Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. Ефективна економіка. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvnaekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).</p> <p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician). 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. Journal of Popular Culture. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).</p>
Інші документи	
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. Урядовий кур'єр. 2017. 9 листоп.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про затвердження Порядку забезпечення доступу</p>

	вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. Вища школа. 2017. № 7. С. 106–107
Стандарти	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)</p>
Патенти	Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.
Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	<p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.</p> <p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.</p>
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Додаток 6

Зразок заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри слов'янської філології та перекладу Маріупольського державного університету
кандидату філологічних наук, доценту
Педченко О. В.

здобувача вищої освіти освітньо-професійної програми «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)»
факультету грецької філології та перекладу
1 курсу ОС «Магістр» денної форми навчання
Дубовик Людмили Олександрівни

заява.

Прошу затвердити мені таку тему кваліфікаційної роботи:
«Проблема перекладу технічних термінів з російської мови на українську»
та призначити науковим керівником к. філол. н., доцента Голоцукову Ю.О.

«___» _____ 20___ р.

Підпис

Візи:

- наукового керівника
- гаранта ОП